Risicoclassificatie AI

Bepaling van het risico bij toepassing van kunstmatige intelligentie volgens de principes van de AI act.

Onderwerp van het systeem	GenIA-L
Ingevuld door	5.1.2e
Proceseigenaar	5.1.2e
Eindverantwoordelijk CMT lid	5.1.2e

provincie Gelderland

Inleiding

Dit formulier is bedoeld als hulpmiddel om binnen de kaders van de AI-Act een inschatting te maken van het risico van kunstmatige intelligentie. Ondanks het feit, dat het formulier zorgvuldig is opgesteld, is het vrijwel niet mogelijk alle onderdelen van de wet in een beperkt formulier te vatten. Aan dit hulpmiddel kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. Het is daarom altijd verstandig het gesprek met de interne deskundigen aan te gaan en de AI- act te raadplegen.

Moet ik deze risicoclassificatietoets doorlopen?

In de AI-act staat als definitie van AI:

Een AI-systeem is een op **machine gebaseerd** systeem dat is ontworpen om met **verschillende niveaus van autonomie** te werken en dat na de uitrol **aanpassingsvermogen** kan vertonen, en dat, **voor expliciete of impliciete doelstellingen**, uit de ontvangen input afleidt hoe **output te genereren** zoals voorspellingen, inhoud, aanbevelingen of beslissingen.

0) Is uw systeem AI in de zin van de AI act?
☐Het systeem werkt met regels die uitsluitend door mensen zijn vastgesteld en die bedoeld zijn om automatisch handelingen uit te voeren. ☐Het systeem kan niet van die gestelde regels afwijken.
Als u BEIDEN hebt aangevinkt, dan is er geen sprake van AI in de zin van de AI Act. De AI act is niet op uw systeem van toepassing. **U hoeft dit formulier dan niet verder in te vullen.** Uw systeem is waarschijnlijk een algoritme. U moet het systeem dan vast (laten) leggen in het CMDB (beheerd door afdeling I&A) en afhankelijk van de risico's in het landelijke algoritmeregister. **Let wel op** dat het systeem nog steeds een risico kan vormen op andere vlakken. Het valt alleen niet binnen de AI act.

Doorloop de stappen in het formulier

1) Betreft het een AI-systeem dat een veiligheidscomponent is van een product of een systeem onder de volgende handelingen?
☐Beveiliging van de burgerluchtvaart ☐Goedkeuring en markttoezicht op Landbouw- en bosbouwvoertuigen ☐Goedkeuring en markttoezicht op twee, drie en vierwielige voertuigen ☐Maritieme veiligheid en mariene verontreiniging ☐Interoperabiliteit van het Europese spoorwegsysteem ☐Goedkeuring en markttoezicht op motorvoertuigen en aanhangwagens ☐Gemeenschappelijke regels op gebied van de burgerluchtvaart ☐Type goedkeuring van motorvoertuigen en aanhangwagens
Als u één of meer zaken hebt aangevinkt, dan zijn artikel 6, lid 1, de artikelen 102 tot en met 109, artikel 112 en mogelijk artikel 57 van de AI Act van toepassing. Voor het overige valt uw systeem onder specifieke Europese richtlijnen en/of verordeningen. **U hoeft dit formulier dan niet verder in te vullen.** *Voor meer informatie: Artikel 2, lid 2 AI act.*

2) Is één van onderstaande op u of uw systeem van toepassing?
☐Uw systeem wordt louter voor militaire, defensie- of nationale veiligheidsdoeleinden* ontwikkeld of gebruikt. ☐U bent een overheidsinstantie in een niet EU land of een internationale organisatie én uw AI-systeem wordt gebruikt in het kader van internationale overeenkomsten voor samenwerking met de Unie of een lidstaat op het gebied van rechtshandhaving en justitie. ☐Uw systeem wordt uitsluitend buiten de EU verhandeld en gebruikt. ☐Uw systeem, inclusief de output, is specifiek ontwikkeld en in gebruik gesteld met als enig doel wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke ontwikkeling. ☐Uw systeem bevindt zich nog in de onderzoeks-, test- of ontwikkelfase én wordt niet onder reële omstandigheden getest. Let op dat bij gebruik of echt testen de AI act dus wel van toepassing wordt. ☐U gebruikt het systeem voor louter persoonlijke, niet-professionele activiteiten.
Als u één van deze zaken hebt aangevinkt, dan is de AI Act niet op uw systeem van toepassing. U valt onder specifieke wetgeving. **U hoeft dit formulier dan niet verder in te vullen.** *Voor meer informatie: Artikel 2, lid 3 t/m 12 AI act.* ** Met nationale veiligheidsdoeleinden wordt NIET bedoeld crisisbeheersing of brandweerzorg zoals uit de Wet Veiligheidsregio's volgt.*

3) Is een van de volgende praktijken op uw systeem van toepassing?

☐Het wezenlijk verstoren van gedrag van personen, waarbij personen mogelijk fysieke of psychologische schade oplopen
☐Het gebruikmaken van de kwetsbaarheden van een specifieke groep personen als gevolg van hun leeftijd of fysieke of geestelijke handicap.
☐Het door of namens overheidsinstanties evalueren of classificeren van de betrouwbaarheid van natuurlijke personen gedurende een bepaalde periode op basis van hun sociale gedrag of bekende of voorspelde persoonlijke of persoonlijkheidskenmerken.
☐Risicobeoordelingen van natuurlijke personen om het risico dat een natuurlijke persoon een strafbaar feit pleegt te beoordelen of te voorspellen, uitsluitend op basis van de profilering van een natuurlijke persoon of op basis van de beoordeling van diens persoonlijkheidseigenschappen en -kenmerken.
☐Aanleggen van databanken voor gezichtsherkenning of aanvullen daarvan door ongerichte scraping van gezichtsafbeeldingen van internet of CCTV-beelden.
☐AI-Systeem om emoties van een natuurlijke persoon op de werkplek en in het onderwijs uit af te leiden, behalve wanneer het gebruik van het AI-systeem is bedoeld om uit medische of veiligheidsoverwegingen te worden ingevoerd.
☐Biometrische categorisering die natuurlijke personen individueel in categorieën indeelt op basis van biometrische gegevens om hun ras, politieke opvattingen, lidmaatschap van een vakbond, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, seksleven of seksuele gerichtheid af te leiden, tenzij het gaat om het labelen of filteren van rechtmatig verkregen biometrische datasets, zoals afbeeldingen, op basis van biometrische gegevens of categorisering van biometrische gegevens op het gebied van rechtshandhaving.
☐Biometrische systemen voor de identificatie op afstand in real time in openbare ruimten met het oog op de rechtshandhaving.

Als u één van deze zaken hebt aangevinkt, dan betreft het **mogelijk een verboden praktijk**. Raadpleeg Artikel 5 van de AI Act om te bepalen of dit het geval is**: stop dan direct met deze praktijk. Neem contact op met de AI-adviseurs door te mailen naar** [redacted] Als de praktijk bij nadere beschouwing niet verboden is, ga dan verder met dit formulier.

Voor meer informatie: Artikel 5 AI act.

4) Is het AI-systeem bedoeld als veiligheidscomponent van een product of is het zelf een product dat valt onder het volgende?

☐Machinerichtlijn
☐Veiligheid van speelgoed
☐Pleziervaartuigen en waterscooters
☐Liften en veiligheidscomponenten daarvan.
☐Beveiliging van ontploffingsgevaar
☐Radioapparatuur
☐Drukapparatuur
☐Kabelbaaninstallaties
☐Persoonlijke beschermingsmiddelen
☐Gasverbrandingstoestellen
☐Medische hulpmiddelen
☐(Beveiliging) burgerluchtvaart
☐Goedkeuring van en het markttoezicht op twee- of driewielige voertuigen en vierwielers
☐Goedkeuring van en het markttoezicht op landbouw- en bosbouwvoertuigen
☐Uitrusting van zeeschepen
☐Interoperabiliteit van het spoorwegsysteem in de Europese Unie
☐Goedkeuring en markttoezicht op twee, drie en vierwielige voertuigen
☐Systemen, onderdelen en technische eenheden die voor de algemene veiligheid van voertuigen en de bescherming van inzittenden en kwetsbare weggebruikers betreft

4.1) Moet er voor het product of het systeem een conformiteitsbeoordeling door een derde partij (CE keuring) worden uitgevoerd met het oog op het in handel brengen of in

gebruik stellen van het product of systeem?

☒N.v.t. Ik heb hierboven niets aangekruist
☐Ja
☐Nee

Als u hierboven minstens 1 productcategorie hebt aangekruist én u hebt bij vraag b) **Ja** geantwoord, dan is **uw systeem is mogelijk een hoog risico systeem.** Ga naar vraag 6.2

Zo niet, ga dan verder met invullen bij vraag 5.

Voor meer informatie: Artikel 6, lid 1 en bijlage I AI act.

5) Is het AI-systeem bedoeld voor, of werkzaam in de volgende gebieden?

Biometrie
☐Identificatie op afstand, voor zover het systeem niet als enig doel heeft te bevestigen dat een specifiek natuurlijke persoon de persoon is die deze beweert te zijn.
☐Categorisering op basis van gevoelige of beschermde eigenschappen of kenmerken, of op basis van wat uit die eigenschappen of kenmerken wordt afgeleid.
☐Emotieherkenning.

Kritieke infrastructuur
☐Veiligheidscomponent bij het beheer of de exploitatie van kritieke digitale infrastructuur, wegverkeer of bij de levering van water, gas, verwarming en elektriciteit.

Onderwijs en beroepsopleiding
☐Het bepalen van toegang of toelating tot of het toewijzen van natuurlijke personen aan instellingen voor onderwijs.
☐Beoordelen van het passende onderwijsniveau dat een persoon zal ontvangen of waartoe hij toegang zal hebben.
☐Monitoren en detecteren van ongeoorloofd gedrag van studenten tijdens toetsen.

Werkgelegenheid, personeelsbeheer en toegang tot zelfstandige arbeid
☐Werven of selecteren van natuurlijke personen, met name voor het plaatsen van gerichte vacatures, het analyseren en filteren van sollicitaties, en het beoordelen van kandidaten.
☐Het nemen van besluiten die van invloed zijn op de voorwaarden van arbeid gerelateerde betrekkingen, de bevordering of beëindiging van arbeid gerelateerde contractuele betrekkingen, voor het toewijzen van taken op basis van individueel gedrag of persoonlijke eigenschappen of kenmerken, of voor het monitoren en evalueren van prestaties en gedrag van personen in dergelijke betrekkingen.

Essentiële particuliere en publieke diensten en uitkeringen
☐Het door of namens overheidsinstanties gebruiken om te beoordelen of natuurlijke personen in aanmerking komen voor essentiële overheidsuitkeringen en -diensten, waaronder gezondheidsdiensten, of om dergelijke uitkeringen en diensten te verlenen, te beperken, in te trekken of terug te vorderen.
☐Beoordelen van de kredietwaardigheid van natuurlijke personen of voor het vaststellen van hun kredietscore, met uitzondering van AI-systemen die gebruikt worden om financiële fraude op te sporen.
☐Risicobeoordeling en prijsstelling met betrekking tot natuurlijke personen in het geval van levens- en ziektekostenverzekeringen.
☐Systemen die bedoeld zijn om noodoproepen van natuurlijke personen te evalueren en te classificeren of om te worden gebruikt voor het inzetten of het bepalen van prioriteiten voor de inzet van hulpdiensten, onder meer van politie, brandweer en ambulance, alsook van systemen voor de triage van patiënten die dringend medische zorg behoeven.

Rechtshandhaving
☐Risico beoordelen dat een natuurlijke persoon het slachtoffer wordt van strafbare feiten.
☐Gebruik als leugendetector of soortgelijke instrumenten.
☐Beoordelen van de betrouwbaarheid van bewijsmateriaal tijdens het onderzoek naar of de vervolging van strafbare feiten.
☐Beoordelen hoe groot het risico is dat een natuurlijke persoon (opnieuw) een strafbaar feit zal plegen ,

of om persoonlijkheidskenmerken en eigenschappen of eerder crimineel gedrag van natuurlijke personen of groepen te beoordelen.
☐Natuurlijke personen profileren tijdens het opsporen, onderzoeken of vervolgen van strafbare feiten.

Migratie-, asiel- en grenstoezicht
☐Gebruik als leugendetector of soortgelijke instrumenten.
☐Risico's beoordelen, waaronder een veiligheidsrisico, een risico op illegale migratie of een gezondheidsrisico, uitgaat van een natuurlijke persoon die voornemens is het grondgebied van een lidstaat te betreden of dat heeft gedaan.
☐Behandeling van aanvragen voor asiel, visa of verblijfsvergunningen en bij de behandeling van aanverwante klachten in verband met het al dan niet in aanmerking komen van de natuurlijke personen die een aanvraag voor een status indienen, met inbegrip van hieraan gerelateerde beoordelingen van de betrouwbaarheid van bewijsmateriaal.
☐Het opsporen, herkennen of identificeren van natuurlijke personen, met uitzondering van de verificatie van reisdocumenten.

Rechtsbedeling en democratische processen
☐Ondersteunen van een gerechtelijke instantie bij het onderzoeken en uitleggen van feiten of de wet en bij de toepassing van het recht op een concrete reeks feiten of om te worden gebruikt op soortgelijke wijze in het kader van alternatieve geschillenbeslechting.
☐Het beïnvloeden van de uitslag van een verkiezing of referendum of van het stemgedrag van natuurlijke personen bij de uitoefening van hun stemrecht bij verkiezingen of referenda. Dit geldt niet voor AI-systemen aan de output waarvan natuurlijke personen niet rechtstreeks worden blootgesteld, zoals instrumenten die worden gebruikt om politieke campagnes te organiseren, te optimaliseren of te structureren vanuit administratief of logistiek oogpunt

De gebruiker (provincie) is geen gerechtelijke instantie.
De leverancier classificeert GenIA-L expliciet niet als hoog-risico systeem onder bijlage III, punt 8 (rechtsbedeling).

Als u één van deze zaken hebt aangevinkt, dan betreft het **mogelijk een hoog risico systeem.** Ga naar vraag 6.

Zo niet, ga dan verder met invullen bij vraag 7.

Voor meer informatie: Artikel 6, lid 2 en bijlage III AI act.

Als ik het goed begrijp zegt de leveranc
juist dat GenIA-L niet kwalificeert als e
systeem als bedoeld in bijlage III, punt
van de AI-Act. Ik heb daarom een tekst
suggestie gedaan.
5.1.2e
06/03/2026 07:06
Resolved

6) Is één of meer van de volgende zaken op het systeem van toepassing?
☐Het AI systeem is bedoeld om een beperkte procedurele taak uit te voeren.
☐Het AI-systeem is bedoeld om het resultaat van een eerder voltooide menselijke activiteit te verbeteren.
☐Het AI-systeem is bedoeld om besluitvormingspatronen of afwijkingen van eerdere besluitvormingspatronen op te sporen en is niet bedoeld om de eerder voltooide menselijke beoordeling zonder behoorlijke menselijke toetsing te vervangen of te beïnvloeden.
☐Het AI-systeem is bedoeld om een voorbereidende taak uit te voeren voor een relevante beoordeling.

6.1) Voert het systeem profilering van natuurlijke personen uit?
☐Ja
☐Nee

Als u bij vraag 6 niets hebt aangevinkt, dan betreft het **een hoog risico systeem**. Ga verder met vraag 6.2.
Hebt u bij vraag 6.1 ja hebt aangevinkt, dan betreft het **een hoog risico systeem**. Ga verder met vraag 6.2.
Hebt u in vraag 6 iets aangevinkt én hebt u vraag 6.1 nee aangevinkt, dan betreft het **geen hoog risico systeem**. Ga verder naar vraag 7.

Voor meer informatie: Artikel 6, lid 3 en 4 AI act.

6.2) Hoog risico: reeds in de handel gebrachte of in gebruik gestelde AI-systemen

Is uw systeem al voor 2 augustus 2026 in gebruik genomen én heeft het geen aanzienlijke wijzigingen ondergaan? Dan hoeft uw systeem niet aan de vereisten voor hoog risico in de AI act te voldoen.

Is uw systeem bedoeld om door overheidsinstanties te worden gebruikt of bent u zelf een overheidsinstantie? Dan moet u/het systeem uiterlijk 2 augustus 2030 alsnog aan de AI act voldoen.

Ga verder met vraag 6.3.

Voor meer informatie: Bijlage III AI act.

6.3) Is één of meer van de volgende zaken op het systeem van toepassing?

☐U zet uw naam of merk op een AI-systeem met een hoog risico dat reeds in de handel is gebracht of in gebruik is gesteld, onverminderd contractuele regelingen waarin wordt bepaald dat de verplichtingen anders worden toegewezen
☐U brengt een substantiële wijziging aan in een AI-systeem met een hoog risico dat reeds in de handel is gebracht of reeds in gebruik is gesteld op zodanige wijze dat het systeem een AI-systeem met een hoog risico blijft op grond van artikel 6
☐U wijzigde het beoogde doel van een AI-systeem, met inbegrip van een AI-systeem voor algemene doeleinden, dat niet als een systeem met een hoog risico is geclassificeerd en reeds in de handel is gebracht of in gebruik is gesteld, op zodanige wijze dat het betrokken AI-systeem een AI-systeem met een hoog risico overeenkomstig artikel 6 wordt.

Hebt u ergens bij vraag 6.3 iets aangevinkt, dan wordt **u als aanbieder van het AI-systeem gezien**.

U bent daarmee onderworpen aan de verplichtingen aan de aanbieder uit hoofde van Artikel 16.

Voor meer informatie: Artikel 25 en 16 AI act. Zie ook Artikel 3, lid 23 en overweging 128 AI Act.

7) Is één of meer van de volgende zaken op het systeem van toepassing?

☒Uw systeem is bedoeld voor interactie met natuurlijke personen.
☐Uw systeem wordt gebruikt voor emotieherkenning of een biometrische indeling.
☐Uw systeem genereert of bewerkt beeld-, audio- of videomateriaal dat aanzienlijk op bestaande personen, objecten, plaatsen of andere entiteiten of gebeurtenissen lijkt en voor een persoon onterecht als authentiek of waarheidsgetrouw ("deep fake") zou kunnen overkomen.

Als u ergens in vraag 7 iets hebt aangevinkt dan **vormt uw systeem mogelijk een risico op misleiding. U moet voldoen aan transparantieverplichtingen**. Dit wordt soms aangeduid als systeem met een beperkt risico.

Voor meer informatie: Artikel 50 AI act.

8) Transparantierisico

Als er niet eerder is uitgekomen dat het systeem de categorisatie verboden of een hoog risico heeft, dan **is uw systeem een transparantierisico systeem in de zin van de AI act**.

De AI act is verder niet op het systeem van toepassing. Wel is het verstandig om het systeem op te nemen in de **interne software database (CMDB)**. Daarmee kan de organisatie aantonen dat alle systemen inzichtelijk zijn beoordeeld op het risico.
Een transparantierisico volgens de AI act neemt niet weg dat het systeem nog steeds verboden of een (hoog) risico in andere zin kan hebben. Denk daarbij aan privacy, security, DSA etc. Maak dus een totale

beoordeling en kijk niet alleen naar de AI act.

Bevinding

Datum: 09-06-2026

Het risico van het genoemde systeem wordt geclassificeerd als: AI-systeem met transparantierisico (beperkt risico) in de zin van de AI Act.

GenIA-L wordt binnen provincie Gelderland ingezet als ondersteunend hulpmiddel voor juridisch-fiscaal onderzoek. Het systeem genereert samenvattingen, adviezen en antwoorden op basis van bestaande juridische bronnen, of door de gebruiker ingevoerde dossiers, maar neemt geen besluiten, past het recht niet zelfstandig toe en heeft geen rechtsgevolgen. Op basis van de AI Act is GenIA-L geen verboden praktijk en wordt het niet gekwalificeerd als hoog risico systeem (bijlage III), omdat het uitsluitend een voorbereidende en ondersteunende functie vervult. Wel is sprake van interactie met natuurlijke personen en generatieve output, waardoor transparantieverplichtingen van toepassing zijn.

Aanvullende risico's op het gebied van privacy, security en verantwoord gebruik worden geborgd via interne kaders, gebruikersinstructies en de verwerkersovereenkomst met de leverancier.

Voor akkoord proceseigenaar

Datum: Klik of tik om een datum in te voeren.

Ik heb kennis genomen van dit formulier en de daaruit voortgekomen classificatie.
Ik begrijp dat ik daarbij de bijbehorende regels van de AI act in acht dien te (laten) nemen.

☐Ja
☐Nee

Naam: [redacted]
Functie: Teammanager Juridische Zaken

Handtekening:

Evt. toelichting: Klik of tik om tekst in te voeren.

Vastlegging

Laat dit formulier vastleggen (door de CAICO's) in het interne CMDB en algoritmeregister en zo nodig in het landelijk register.
Bij verdere vragen, neem contact op met [redacted]